

Womhaj Bóh!

Cyklo 33.
19. augusta.

Četnik 10.
1900.

Serbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščetni w Budyschinje a su tam dostacž sa šhtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

10. njedzela po swj. Trojizy.

1. Kor. 12, 3.

„Nichtón njemóže Jesušeje Anjes rěćacž, khiba psches swjateho Ducha.“

Kóžde lěto so džekatu njedzela po swj. Trojizy na Jerusalemske wutupjenje psches Romskich w lěće 70 po Šhrystušomym narodu dopomnimy. 10. augusta tuteho lěta so dopjelni srudne wěšćenje, kotrež bě Jesuž w posłednich dnjach swjateho žitwenja wuprajil: „Slaj, wasch dom dyrbi wam pusty wostacž; njedyrbi žadyn kamjen na druhim wostacž.“ Žalofny kud pschindze na město a na lud Boži, dokelž Israel Jesušeje Anjes rěćacž njechasche, njepósna teho, kiž chyziche jich wokolo šebje šhromadžić, kaž pata swoje kurjatta. Hišćeje starschi, ale runje tak žalofny je Boži kud na pohanow. Dokelž wjedzichu, so Bóh je a njeišu jeho čzesčili jako Boha, ani so jemu džakowali, ale su w swojich myšlach kniczomni ščinjeni a jich njemudra wutroba je šaczmitta — teho dla je jich Bóh tež podal do žadosčow jich wutroby k njeczistosčzi, do njewěrnosčeje a hańby. Kaž Israel ja šlepnymi wodžerjami khodžesche, tak khodžachu pohanojo k nemy pschiboham, kaž buchu wodženi.

A my kšesčizienjo, ja kotrym wodžerjom khodžimy my? Je swjaty Duch, kiž chze naš tam pschinjesč, so my Jesušeje Anjes rěćamy, swjaty Duch, kiž rěći w Božim šlowje a škutkuje se swojej mozu w žykej kšesčizianskej žyrkwi. Šdyž ani židža ani pohanojo w swojich čžasach pósna njeišu, šštož so jim k měrej khodžesche, dha nje-

dyrbi naš kšesčizianow porok trjehić, so my njeišmy ani Boha pósna, ani teho, kotrehož wón je pósna, Jesom Šhrysta. Tež njechamy do hrěcha tych padnyč, kiž drje praja: Anježe, Anježe, tola na tuteho Anjesa njepošluchaju, wjele wjazny chzemy so wuczić, so bychmy s wošadu we wěrnosčzi a w poniznosčzi pósna. Ja wěrju, so Jesuž Šhrystuž, wěrný Bóh a tež wěrný čłowjek, je mój Anjes.

Kóždy, kiž so tehole wušnacža wušnaje, so wotrjeknje wot židowskeje šamopradowosčeje a tež wot pohanskeje šamowole. Město teho ma wón štanje a widžomnje pokasacž. so swj. Duch jeho čžeri a šštož wón w nim škutkuje. Wšhelake su wopokajma a plody swj. Ducha. Šswjeczi japoschtoljo jich wjele w swojich listach mjenuja: lubosč, měr, wješele, ščetpnosč, dobročiwosč, wěra, čžichosč, póžewosč. Š žykej paršchonu kšesčizian byč a niž jenož kšesčizian rěćacž, to je najwošebnišche wotpohladanje žykeho škutkowanja swj. Ducha. A to, šštož psches swj. Ducha šam budžesč, to dyrba tež wšchitzny drusy widžecž, to dyrbi jim k dobromu pschincž, kaž swj. Pawol pische: w kóždym wopokajuju so teho Ducha dary k temu, šštož wužitka pschinješe.

Šbudzi so wšchudžom a we wšchěch swjate hnuče, d a r y swj. Ducha wopokasacž k šhromadnemu wužitkej, pomhacž, wumóž, lubowacž, trošchtowacž, napominacž, pošlynicž? Šim wjele pobrachuje hišćeje tale lubosč, kotraž njepyta to swoje, ale derjehicze bratrow. To je šnamjo ša to, so hišćeje paršchonam pobrachuje, kiž Šhrystušeje Anjes rěćaju.

Werna luboscę k czerpajzým bratram wukhadža jenož k luboscę k Chryštušej; jenož ta dawa skutkam luboscę, wobstajnu móz a wutracze bjes kónza. Jom by duschne bylo, hdy by hšheče dar „duchow rosesnacž“ mješ nami byl; schtož jenož khwalbu a czešč abo šwój wužitk a dobytk pęta w tym, šo druhim pomha, tón Chryštušoweho ducha nima, abo schtož pomoz jenož dawa, šo by pomozny potrebný bórny šašo schoł, temu tež duch luboscę pobrahuje. Šklužišch twojemu Knjesej jenož šlužo jeho džěczom.

Džěla drje dženska wschelake wězy cšlowjekow mješ šobu, bohatstwo a khudoba, schtant a powołanje, nuša a hrěch — ale jedny je tu, kiž chze jich wschitkich k jenemu cžělu sšednoczicž, Chryštuš. Wón je njewidomnu wošadu šhromadžil a pschidawa wschědnje, kiž we wěrje a w luboscęi šbóžni budža; tale wošada je widomna psches mozy Šesufoweho ducha, kotraž w njej džěla, widžomna psches luboscę, kotraž šo k šhromadnemu wužitkej wupokasuje.

Šdžěžkulizž pak štejšich abo džělašč w tutym duchu, šwólnuw, šo by temu Knjesej šlužil, ty šy Chryštušowu staw a twoje džělo njebudže podarmo w tym Knjesu.

Šamjen.

Pucžowanie po Božim pižmje

abo

Šajle myšle nadeńdžech, Bože šlowo cžitajo.

Šodawa šwěrný cžitar „Šomhaj Bóh-a“.

1. kniži Móšafow, 11. staw.

(Šotracžowanie.)

II. Šchtucžka 10—26. Wšchě druge cšlowške narody šy nětko se šwjatnych stawšnow špuschžene, doniž cžab njepšchidže, šo budža šašo šawołane. Semowa šchlachta pak šo nam hšheče ras pschedštaja, ale jenicžy k tymi stawšnowi, kotrež šy k wopradowžitymi noscherymi Božeho šlubjenja byli. Šak doštanjemy tu pokracžowanie šchlachty džěczu Božich po lijeňy; tola cšlowška staroba šo štajnje a bóle pomjenšcha, najprjedy na tsi, bórny na dwě a napoščedk na jenu schtwórcžišnu pschedlijeňškich starobow.

To šy Semowe narody, wótza polijeňšeho džěczu Božich: Sem běšche sto lět stary a plodžesche Aršachjada dwě lěče po lijeňy, l. 1658 po štw. šwěta, a běšche po Aršachadowym plodženju pjecz stow lět živy a plodžesche šynow a džowki.

Škónčaza šada, kotruž po 5. stawje woczajujemy: „šo wschitka jeho staroba běšche 86“, tu wumostanje.

Aršachjad bě pjecz a tšizyczi lět stary a plodžesche Salahu a běšche po Salahowym plodženju schtyri šta a tsi lět živy a plodžesche šynow a džowki.

Salah bě tšizyczi lět stary a plodžesche Ebera a běšche po Eberowym plodženju schtyri šta a tsi lěta živy a plodžesche šynow a džowki.

Eber běšche schtyri a tšizyczi lět stary a plodžesche Pelega, a běšche po Pelegowym plodženju schtyri šta a tšizyczi lět živy a plodžesche šynow a džowki.

Peleg bě tšizyczi lět stary a plodžesche Regua, a běšche po Reguowym plodženju dwě šczi a džewjecž lět živy a plodžesche šynow a džowki.

Regu bě dwaj a tšizyczi lět stary a plodžesche Seruga, a běšche po Serugowym plodženju dwě šczi a šydom lět živy a plodžesche šynow a džowki.

Serug běšche tšizyczi lět stary a plodžesche Mahora, a běšche po Mahorowym plodženju dwě šczi lět živy a plodžesche šynow a džowki.

Mahor bě džewjecž a dwazyczi lět stary a plodžesche Tharaha, a běšche po Tharahowym plodženju što a džewjatnacze lět živy a plodžesche šynow a džowki.

Šo jeho trojim plodženju šo tu podobnje šhromaduje rěczi kaž na 5, 32 wo Noachowym; prajicž ma šo jenož, šo wón je 70. lětom šapocža plodžicž. Šo starobje maja šo tuczi tšjo bratsija šak šrijadowacž, šo běšche šo Šaran najprjedy a Abram 60 lět poščžišcho narodžil; pschi nanowej šmjerczi běšche tutón halle 75 lět stary (12, 4), potajkim je šo wón w nanowym 130. lěče narodžil,

to je 2008 po štworjenju šwěta. Šacž mamy Mahora po starobje psched Abramom abo po Abramom šrijadowacž, je njewěšte, najšteřcho pak je přěšsche prawišche.

Nětko pokracžujemy k pschehladom na 5, 31 podatym a doštanjemy šak rjad polijeňšich wótzow hacž na Šakuba.

11. Sem	bě živy	600 l.,	a to	1558—2158	po štwor. šwěta.
12. Aršachjad	=	=	438 =	= =	1658—2096 =
13. Salah	=	=	433 =	= =	1693—2126 =
14. Eber	=	=	464 =	= =	1723—2187 =
15. Peleg	=	=	239 =	= =	1757—1995 =
16. Regu	=	=	239 =	= =	1787—2026 =
17. Serug	=	=	230 =	= =	1819—2049 =
18. Mahor	=	=	148 =	= =	1849—1997 =
19. Tharah	=	=	205 =	= =	1878—2083 =
20. Abram	=	=	175 =	= =	2008—2183 =
21. Šaak	=	=	180 =	= =	2108—2288 =
22. Šakub	=	=	147 =	= =	2168—2315 =

III. Šchtucžka 27—32. Š runje podatnych šapškow šo poščednje wošpjetuje a psches Tharahowe šwójbne stawšny došpolnja, šo bychmy šak šawod do Abrahamowych stawšnow doštali, kotrež šo nam wot 12. štawa šem podadža.

To šy Tharahowe narody, hacž na kotre šy šo přjedawšche narodowe šapški wo džěczoch Božich podale: Tharah plodžesche Abrama, Mahora a Šarana, po starobje pak po wopacžnym rjedže: Šaran, Mahor a Abram. Ale Šaran plodžesche Šota.

Šaran pak je wumrjel přjedy šwojeho nana Taraha w kraju, w kotrymž bě šo narodžil, w Urje Šhaldejškej mješ Šišibišom a Šigrišom pod gordiški horami.

Š Abram a Mahor, wobaj mlódschaj hacž jeju runje napomnjeny bratr, wsachtaj šebi žonje. Abrahamowej žonje rěšachu Šarai, a wona běšche jeho pol-šotra, džowka šameho nana ale niž šameje macžery (20, 12), a Mahorowej žonje pak rěšachu Šilka, kotraž běšche Šaranowa džowka, kiž běšche Šotowy, Šilžyny a Šišžyny nan.

Šak běšche šo Tharahowa šwójba kručže šawrjeka, šo by šo šahowala psched špšowanjami póhanštwu, šo dženi a bóle roščeheryžeho; wošebje modlachu šo w tamnych štronach k njebjekim hwěšdam a k wóhny.

Tola tež Tharah njebě šo wobarał žyle pohanškich wachnyow. Wón czerpjesche mješ šwojey šwójbu wěštu družinu domjazych bohow; tehdy mējachu ša to, šo maja tute domjaze pschibohi wěšty wliw na domjaze derjehicže a na domjazu šrudobu; pola pschibohow praščachu šo wo radu we waznych naležnosčach.

Ale Šarai bě njeplódna a njeměšesche žaneho džěcžca.

Tole měšesche wulku wožnosč ša Abrahamowe dalšche žiwjenske wodženja. Tute wodženja pak špocžachu šo k tym, šo šo Bóh jemu hšheče w Urje šjewi a jemu pschitasa, šo by se šwojeho wótžneho domu wušchol.

Tharah šy na šwojim dotalnym šydle po Šaranowej šmjerczi wjazy njepodobasche, duž chžyšche nětko Božej pschitani pošlučacz. Wón wša šwojeho šyna Abrama, a Šota, šwojeho šyna Šarana šyna, a šwoju pschichodnu džowku Šarai, šwojeho šyna Abramowu žonu, a wuńdžechu šromadže k Urj Šhaldejškej, šo bychu do Šanaanškeho kraja šchli, do kraja, kotryž běšche Bóh Abramej šlubil, šo chze jón jemu pokasacz, a kotryž pošdžišcho jako Šananjški kraj špóšnachu. Š pschidžechu do Šarana, pošdžišcho Šarhá mjenowane, š połodnja wot Šdešy, a bydlachu tam.

Tu šasta Tharah se šwojimi, móžno, šo jeho tole měšto wabjesche, dokelž měšesche te šame mjeno, kaž jeho njebožicžki šyn. Poščžišcho je tež Mahor ša nanom cžahnył, a je šo po nanowej šmjerczi w Šaranje šahydlil; teho dla rěša Šaran tež Mahorowe měšto.

Š Tharah bu dwě šczi a pjecz lět stary a wumrije w Šaranje.

(Šotracžowanie.)

Šwjěna wóšta šhronika k lěta 1870.

Šduž w tutych dnjach našchi wojazy šašo přeni krocž po 30 lětach do žušeho kraja cžahnu, šo bychu k njepšchecželemi wojowali, dopominamy šo na pošlednju wulku wóšnu. Šdžda wóšna — tež šbožowna — šda šo nam byčž žalóžne wulke nješbožo! Šdžda wóšna je pschecžowo Božim šakonjam — a bėda cšlowjekam, kotšizž šy na nej wina! Šadžijamy šo, šo budže šo kšhesčžijanska wěra junu tam šhuboko šakorjenicž do wschitkich ludow, do wschitkich

wutrobow, so budža živi je stajntm mērom, po flowje našeho šbóznika: Lubujće swojich njepscheczelow! So bychmy našchim lubym Šserbam pokazali, kajka wprawdžita wójna je, dzemy jim fhrónifu podacž, kiž je farať Klent spižal. Tón je w swojej wjeszy Fröschweiler, kiž njedaloto snateho města Wörth leži, měl wščitku wulku nusu bitwow wokoło města pschětracž. Wón postiči nam krašny wěrný wobraz wójny. Wot Franzowsow nucžene czahnychu naše wójška tehdy do zujeho kraja. Bóh je nam pomžal, so móžachmy so pschecžimo nim wobaracž. W lóždej bitwje bēchmy šbožowni! Šakle dženža spóšnowamy, kajki dobytt je našch wótzny kraj i tuteje šbožownje wójny měl. Wot tamneho léta šapocža so dalsche rošwicže, pokračowanie našeho kžěžorstwa, a šapocža so bankerot Franzowskeje. Š Božej pomozu je so našch wótzny kraj pošlynił a rošit a dale rošwil. Šbóždy so naš boji. Tamna wjeska Fröschweiler, kiž bēšche psched wójnu franzowšta, nětko nēmškemu kžěžorstwu šluscha. Prawym Bóh pomha; Bóh budže nam tež pomhačž w dalokej Čhineškej! To budž našch trošcht.

Šchipowjedanje wójny.

Napoleon bēšche so š lesčžu ša franzowšeho kžěžora ščžinił. Wón bēšche Franzowsam mēr a pokoj a derje šriadowane štatne žiwjenje šlubil. Dofelž so jecho šlubjenjam wěrjesche, bēšche wulki džel luda ša to kłošowal, so by šebi Napoleon kžěžorstu krónu na hłowu štajił. Šle mjelcžo rēcžesche so tam a šem, so mēr njebudže dolgo tracž. Nětotre mēkazy šaždžechu. Ššchitko džēsche po štarym rjedže.

Bēšche w juliju. Žalošna horzota bēšche nastala. Bēchmy w Fröschweileru šwoje šyno šbožownje domoj šthowali a hižo pschēžny šrawjachu. Šle nadobo pschindžechu do našcheje čžicheje wjeski čžemne powjesčže wo wójnje... Šichtó njewjedžesche, š wotkal bēchu pschischle. Ludžo so praschachu: „Wójna? Čžeho dla? Š kim?“ Štarschi, kóšičž mējachu šynow pola wojatow, so wobhonjachu, šchto nowiny pižaja, šchto je so štalo, hacž je štrach wulki. Šmērowach, kaž wjele bē mi móžno, naštróžane, bojašne wutrobny, a šašo šaždžechu nětotre dny. — Šle wójništa hara so powjetšesche a roššchērjesche, čžujachmy wěštu čžěžku tužnotu w powěšje a wutrobach, čžujachmy, so wulkomozny mješ šobu potajnu hru hrajachu. Š hra so jara šhwatuje hrajesche. — „Nětko“, džēsche na 12. dnju julija bohatty bur šrudnje, „nětko šmējemy tola wójnu; o bēda, to šle pšindže, budž nam Bóh hnadny!“ Š hlaj, Bože njewjedro čžehujesche po njebju pschezo wysche a wysche, pschezo bóle so čžmowjesche, hacž napošledk 19. julija blyšf š hownjazy hrimotom do hlowneho města pruskeho kraleštwu dnyri.

Šrēni šacžischčž pschipowjedaneje wójny bēšche na našchich wjēšjanow pohlušchazy, poražazy. Franzowška we wójnje š Pruskej! To budže čžěžke wojowanje, krawne bēženje; wójna wo šmjercž a žiwjenje! Šchto pak nětko šapocžecž? Šnajprjedy dnyrbjach bojašny lud šmērowacž a trošchtowacž, jemu pokazacž žiweho, wšchitko wobkujēžazeho Boha. Š to njebēšche podarmo. Ludžo so šhrabnychu. Šnjebēšche džē móžno, woheń hašhecž; ale bórny bē so našch elšafki lud do dweju štronow roššchēžepil, kótrejž šebi w zylej wójnje njepschecželžny napschecžimo štejeschtej a tež nětko hišchče (šchto tež to je wina na tym?) so šjednocičž njemóžetej.

Šola někotrych šjewjesche so njestšncžna wjēšelosčž, nadžija wēštho dohycža a jere hidženje pschecžimo Šmēmžam. Šola druhich pokazowasche so šlubofa šhutnosčž, čžěžka bojoscž wo wótzny kraj a wērna šobuzelnosčž š wērnybratrami a pschinarodženyymi njepschecželemi. Šwobej štronje čžyšchtej šwoju pschischušchnosčž šwērnu dopjelnicž pak š džiwjej šašakłoscžu, pak š domēru na Boha, kiž čžłowške štawišny wodži.

(Šotracžowanje.)

Šschelake š bliska a š daloka.

— Šnjēs Mikela je šaždženu njedželu šwoje šastojnštwo jako duchowny we Šupoj nastupil. Šupjanška wošada je jecho š wulkej radoščžu witala. Šnadžijomnje nětko tež bórny š temu dšindže, so budže Šupjanška wošada šamostatna.

— Ššhadžowanika šerbskeje študowazeje mlodosčže we Wšplinku je kaž wot študentow tak tež wot luda derje wopytana byla. Šwuradžowanja štachu so wot študowazeje mlodosčže w rjanej pschesjenoscž. Šnjēch je to rjane pschedsnamjo ša druhe 25 lét wobštacža našchich ššhadžowančow, do kotrychž šmy š tutej ššhadžo-

wanku šastupili. Ša hlowneho štarscheho wušwoli so š. študenta prawišništwu Gerhard Šólčž š Kafčž.

— Wšsborške šarške měštno so w bližšchim čžazu wušpršdni, dofelž so šnjēs šarať Šarcžka na oruhe měštno pschēšydli. Šnětko je škladnosčž, so móhl Šserb do Wšsborška ša duchowneho pschincž, dofelž šu tam hišchče Šserbjā. Šdnyž wšchal licžba Šserbow wulka njeje, by tola wēšče š pschesjenoscži we wošadže pomhala, hdny by tam Šserb pschischol. Šo pak so nětko hodži, hdny je šerbški duchowny dostacž.

— Šnjēs cand. theol. Šwicžas, kotryž je šhwilu wučerja pschi krajnostawškim šeminaru w Budyščinje šastupowal, po prošdninach jako wučer na šeminaru w Borneje šastupi.

— Švangelške džēlacžeske towarštwu, kot. ež čžzedža ewangelškich džēlacžerjow w šchescžijanskej bratruwškej myšli šjednocičž, pokazuju rjane roščenje. Šbóž léta 1899 wopšchijesche štaropruski šwjašf 10 towarštwow š 2391 šobustawami; pošnóžnonēmški 16 towarštwow š 1500 šobustawami, šafki 35 towarštwow š 1400 šobustawami, šrjedžno-nēmški 22 towarštwow š 4516 šobustawami, šhurheššenski 3 towarštwu š 940 šobustawami, pošnóžno-pošobjanški 11 towarštwow š 1535 šobustawami, badenski 21 towarštwow š 3089 šobustawami, rhinsko-psalšski 28 towarštwow š 4646 šobustawami, württembergški 45 towarštwow š 3431 šobustawami, rhinsko-westfalški 135 towarštwow š 30,000 šobustawami, šrjedžno-rheinski 19 towarštwow š 3200 šobustawami. Š temu pschindže 7 towarštwow, kótrež do žaneho šwjašfa njekłuscheja. Šo wučžini hromadže 381 towarštwow š 78,583 šobustawami. Šjana, šwježelaza licžba ewangelškeho duchowneho hibanja!

— Švangelške Šustav-Šdolšske towarštwu šmėje 53. hlownu šhromadžijnu wot 11. hacž 13. šeptembra w Ššönigsbergu.

— Wójna w Šštrizy pschezo hišchče dole traje. Šendželcženjo pschezo hišchče šamóhli njēšbu, buru šebi podčžijnyčž. Šaž je njepřawa wójna pschecžimo mērnemu a šprawnemu ludej wot Šendželčanow w šamej šebicžnosčži a pošadliwoscži po poškladach bohateho kraja wutrobny ludow rošhorila, so pschezo bóle pokazuje, kajše njēšchescžijanske čžucže šendželški lud wodži, kotryž šebi čžesčž a nahladnosčž mješ šchescžijansšimi ludami žada. Šak njēšchescžijanszy Šendželcženjo šakhadžuja, šu hišchče wšchelake powjesčže dšschlc, ale nowišcha powjesčž jich njecžłowšku šurwosčž do praweho šwětkla štaji. Šist Šchwajžatškeho, kotryž je tež w Šštrizy, pišche: „Ša porucžnosčž šwojeho wšchšcheho šendželšy po kraju wokoło dundaja. Šwoni š farmarjej (š wobšedžerjej burškeho šubla na kraju) pschindu a dadža šebi wobšedžerja šawolacž. Štón je w burškim wójšku. Šona pschindže, a jej so porucži, so ma ša pjecž dnjow najnušnišche š doma šrumowacž a jšn wopuschēžicž. Šotom so dom šapali a ššót so přecž čžeri. Šusto šu so žony a džēcži je štróželemi tak pschewšali, so šo krotkemu čžasēj minyčž dadža bješ teho, so bychu něšchto wušhowali. Šwone tam šteja bješ štatoša a šrēdkow. Ša šajkim mēšče, hđžež so to šame šta, bēšche žona, kótraž porodej napschecžo hladasche. Šwojazy pak njemējachu žaneje šmilnosčže. Šako bēšche šarma špalena a wojazy wotēšchli, dšindže jeje čžěžka hodžina. Šej pak ničtš š pomozny njebē hacž mlody Šaffr a jeje džēcži. Šlody Šaffr jej š halošow šušf pschischwazeje ššechi ščžini a pomha jej křuch šuknje wottorhnyčž, so by džēcžatko do njeho šawila, dofelž ničšo druhe š ruzy njemēšesche.“ Štónle šurowy podawš jenicžki njeje — ale móhlo so wjazy hrošnišchich šurwosčžow powjedacž. Š tajše něšchto čžini šchescžijanska Šendželška — a ničtš ničšo š temu njepřaji? Šdnyž pak to pošaniške ludy, kaž Šaffrojo, widža a šlyšcha, móža so woni pošom ša našche šchescžijanske ludy šahoricž? Še pošom džiw, so woni šwazy woštanu, hdnyž šnano woni šami mišjonarow š nim poščželu!?

Šmlodosčne towarštwu ša rošbudžene šchescžijansštwu.

(Šotracžowanje a ššoncženje.)

Šněmška šhromadžijna mlodosčneho towarštwu ša rošbudžene šchescžijansštwu we Wernigerodže, 26. a 27. julija.

Šawod šhromadžijny bēšche šonferenza š tej myšli: Ššchitke šlubjenja Bože šu Šaj w nim a Šamjen w nim, Bohu š šhwalbje pschēš naš. 2. Škor. I, 20. Šrēnja rošprawa do šamyškla šawjedže wo praschēnju: „Šchto je rošbudžene šchescžijansštwu? Šošprawu mēšesche š. šarať Širšon š Šühlheima.

Wón pokasa na sałożku Phil. 3, 7—15, shto je samyhl a wot-
pohlad roshbudzeneho fshesczijanstwa, shtož je Bohu žel w naschim
cžafu woblabnyło a ho najmjenje wot mlodoščy pyta. Rěčnik
dopokasa, kak je sałożt mlodoštneho towarštna cžisće po bibliji.

Druhi džen mějesche duchowny dr. Klark, pschedstjnda swět-
neho swjasta mlodoštneho towarštna hłowny pschednoscht wo:
„Mlodoštne towarštno sa roshbudžene fshescz-
sczijanstwo?“ Wón wuloži swoje sažady: Bósnacze t Khry-
stušej, dželanje sa Khrystuša, swěrnošč t swojej zyrkwi (na tu
połoži wošebitu wažnošč, towarštno t džecziimi Božimi a rošetaja
potom wažnošč swět wopschijazeho hibanja sa kraleštvo Bože.)
Wón pschijneže postrowjenja t Japansteje, Chiny a Franzowskeje.
Wón chyzjche ho nětko do Schwajzarsteje a Schpanisteje podacz.

Potom džeržesche duchowny Girton t Budwethma w narašchej
Pruskej pschednoscht wo: Mlodoštne towarštno prak-
tiske wotmowljenje na konfirmaziske prasche-
nje. Wón pokasa, kak nusne je towarštno w džiwaniu na wob-
stejnoščy, do kotrychž smy psches dotalne waschnje pschi konfirma-
ziji pschischli. Prawy wotwytjny kónz pacžeršteje wučby dyrbi
byč, so kóždy mladý fshesczijan sam swojeho sbožnika sapschimnje.
K temu 14lětny psche mladý njeje. Wly trjebamy w naschej
zyrkwi wjele fshesczijanow w bibliji snatych, ho modlazych a sa
fshesczijanstwo dželawnych. To je samyhl mlodoštneho towarštna,
so bychu mlode dusche samostatne, šebi wědomne žiwjenje t Bohom
sesnaja a šu móžni, spytowanja na nich wote wschitkich bokow šo
dobywaze, dobyčeršny pschewinycz. Pschi wschěch wobstejazych
nabožinskich sšednocženjach tola něšto wažne pobrachuje w fshescz-
sczijanškim woczehnjenu, dokelž dyrbi šo pacžerštej wučbje, kaž
naschonjenje wučzi, dalscha pomoz posčiczič, so móhli šwoje
šlubjenje praktičny pschewjesč, hewal runa šo konfirmazija
na dobo pschelamanej liniji runje na wažnym dypku w žiwjenju
mlodeho čłowjeka. Šdyž šo dotalnego konfirmaziškeho waschnja
džeržimy, potřeba wona wudošpolnjenje a to 1. w nastupanju
šlubjenja hiščyč dobowólnje wobkručicž, abo wobnowicž, šo
duchowny widži, shtó je woprwdže swěrny a sady njeho steji.
To je saložna myhl mlodoštneho towarštna. To je dobra
skladnosč, pschi kotrejž móže šo mloda khablaza duscha sapschimnycz
a najlěpšchi pucz t temu ju sawjesč do prawje trajazeje mlodoš-
tneje radosče: Bózne podacze a šwjećene žiwjenje w Bošy.
2. Potreba konfirmazije wudošpolnjenje w zyrkwinskej napravje
psches sarjadowane na wjedowanje mlodoščy, kotraž je šo
sa Khrystuša a jeho zyrkej snuškownje roshbudžila a dobyta, šo by
tole šwoje šlubjenje w šwawnym žiwjenju móhla wopokasacz. To
je saložna myhl roščeržowanja wo bibliji a modlerškich šroma-
džisnow mlodoštneho towarštna, kaž wone šwoju šlužbu posčiczuje.
— W kóždym pruhowanju šwajateho pišma jeho sastupjerjo derje
wobsteja.

W tej myhli móža šo pruhowacz saložne sažady, wustawki
a skutkowanški porjad mlodoštneho towarštna. Duž nječ jemu
ničtó t njedowěru blisko nještupi.

Wone čže byč wudošpolnjenje konfirmazije a t tym tež
nusny kruch stroweho šylneho wošadneho žiwjenja.

Na kónzu rošprawowasche sekretar mlod. towarštna, knjes
pomozny duchowny Blecher t Bilefelda: „5 lět mlodoštneho
towarštna w Němskej.“ Wón pokasa, kak bu w lěče
1894 po 5 wschelakich puczach nimale w tym šamym mēžazu wēž
mlodoštnych towarštnow snata t dopokajmu, šo Bóh to bēšche, kiž
bēšche ju wubudžil. Shtóž je kaž rěčnik wot spoczatka najčeršcho
šo rošwivaze nitki wot spoczatka wobkēžbowacz móhl, tón wē, šo
je Bóh šwoju potajnu ruku w tym mēl a je psche wschitke
čžežoty pschewjedl. To ma wjele rēlacž, sa roshbudženje wo
žylej wēžy. Mi je radosč, wobkručicž móž, šo my pschi polnje
evangelško-bibliškej wēžy štejimy. Mlodoštno towarštno
skutkuja šwěrny šwojemu sažadej: „Sa Khrystuša a zyrkej!“
W tu šwilu wobsteji 764 mlodoštnych sšednocženjom t wjazy
hač 5000 šobustawami we wschěch dželach wótzneho kraja a jich
wodžerjo šu psches položju duchowni. W tych 5 lětach je šo
pokasalo, kak wažne nasche sažady šu:

1. Saložt a wotwytjny kónz mlodoštneho towarštna je polne
podacze wutrobny a žiwjenja kóždeho šobustawa na nascheho Knjesa
a šbožnika Šesom Khrysta.

2. Mlodoštno towarštno njeje wot zyrkwoje njewotwižne

sšednocženje. Wone t žylej šwěrnoščy steji t tej zyrkwi, t kotrejž
jeho stawy šlusheja.

3. Šobde mlodoštno towarštno je najnutrišcho t wošadu
sšednocžene, hžezž wobsteji. Wone ma teho dla sa šwoju pschi-
šluschnosč, sa nju psches jene t Božim šlowom po šwojich mozach
skutkowacz a jej pomhacz.

Tele sažady my polnje a žyle sastupimy. Ša móžu wob-
šwēdčicž, šo je šo mi wot njewobdželenych wobšwēdčiko, šo je
šo psches wliw mlod. towarštnow polne pschemējenje w šwētnych
wošadach stalo a je wschelake pomabjenje pschischlo. Wschelake
pschiklady móhl ja wušbēhnyč, kak je šo psches potajne džēlo
šobustawow mlod. towarštnow wjele dušcham pomhalo t wješekemu
fshesczijanškemu žiwjenju, ale my čžemy jenož na to pokasacz,
shtóž je tón Knjes čžinil, šo by šo jemu wscha čžesč dala.

Wudawat njedželškeho pōšla krajneho towarštna sa snuts-
kowne towarštno w Šolsteinskej P. Klaužen šudži:

„Pschedstejazny spiž jedna wo woczehnjenu konfirmirowaneje
mlodoščy t zyrkwinskemu sšednocženju. Shtó je w nowišchim
cžafu tak kručže a t wuspěchom sa tón-le wotpohlad džēlal kaž
mlodoštne towarštno sa roshbudžene fshescz-
sczijanstwo? To wěrno njeje, šo wone po šektirškim waschnju
džēla. Ša wopaf, jeho hešlo je: „Sa Khrystuša a jeho zyrkej!“
a po tym hešlu šo je wschej kšutnosču džēla. Čžim bliže jo
šesnajesch, čžim bóle jo lubujesch. Šeno šo by šo prawje šrosymil
a podšjerał, potom pschindžemy my dale we woczehnjenu mlodo-
ščy t zyrkwinskemu sšednocženju.“

Rěčnik napominasche t šobudželanju pschecziwo možy njewěry
w naschim cžafu. W pschichodže budže nam tón Knjes hiščyč
někotre dobyče posčiczič t kšwalbje jeho mjena. Še hiščyč
10000 městow w Němskej, hžezž šo hiščyč ničšo sa mlodoščy
stalo njeje. Šajke to wulke polo skutkowanja sa pschichod!

* * *

Bližšche powjesče pschijneže cžafopiš mlodoštneho towarštna
w Němskej, kotrejž w Bielefeldže mēšacznje wufhadža a na pol
lěta 70 np. placži.

Něšto t rošpominanju.

Čžeho dla njejšy ty živy fshesczijan?

1. Še to, dokelž šo bojiš, šo bychu šo tebi wušmjeli?
Pomyhl šebi na to šlowo: „Shtóž šo mje a mojeho šlowa
hańbuje teho budže šo tež čłowški šyn hańbowacz.“
2. Albo je, dokelž pola tych, kotřiž praja, šo maja Khrystuša,
šlowa a skutki psches jene njejšy? „Šak budže kóždy šam sa šo
Bohu wotmowljenje (rachnowanje) dawacz.“
3. Albo je, dokelž ty šwólnowy njejšy, wschitko sa Khrystuša
dacž? „Shtó pomha čłowjekej, hdy by wón runje žyly šwēt
dobył a pak na šwojej duschi šškodowal?“
4. Albo je, dokelž šo bojiš, šo Bóh tebje wjazy njepschi-
wosnje. „Shtóž še mni pschindže, teho budu ja won wustorcžicž.“
5. Albo je, dokelž šebi myšliš, šo tola njeby wobštajny
wostał. „Wón, kiž je tón dobry škutk we waš šapoczal, budže
jón tež dokonjecž hač na tón džēn Šesom Khrysta.“

Šudancžla.

- Wo kotrym pōšli je snate, šo je ženjeny byl?
[08 'I 'raww 'aluzk 'law 088]
- Kotry cžafnik nacžahowacz ženje nitomu trjeba njeje?
[rušwž lušwugwz]
- Kotra kula je kolo wokolo hladla, a tola šo t kšwilemi
rohata šda?
[C 'D 'E 'fšwšwaw]
- Shtó je wschēdnje nusnišche hač Boži wschēdnny kšlēb?
[wuzgsk]

Dališche dobowólne darj sa wošhe armeniške šyrotj:

S Ššlepjanškeje wošady:
Wot šwěrneho kšoreho čžitarja „Pomhaj Bóh-a“ t Noweho
Mēsta 3 hr.
W mjenje wobohich šyrotow praji wutrobny džak

Gólcž, redaktor.